

**ONIXOMIKOZNI MAHALLIY DAVOLASH USULLARINING
SAMARADORLIGINI TAHLIL QILISH****M. M. Axmedova**

Samarqand davlat tibbiyot universiteti, Samarqand, O'zbekiston

Tayanch so'zlar: onixolizis, onixogrifo, leykonixiya, davolash.**Ключевые слова:** онихолизис, онихогрифоз, лейконихия, лечение.**Key words:** onycholysis, onychogryphosis, leukonychia, treatment.

Bizning tadqiqotimizning vazifasi onixomikozni samarali mahalliy davolashni baholash edi bizning vazifalarimizni bajarish uchun biz qabul qilingan 8 bemorni tekshirdik tadqiqot paytida barcha bemorlarga standart tizimli davolash o'tkazildi, unga egzoderil tomchilari yordamida kombinatsiyalangan topikal davolash qo'shildi (kuniga 2 marta, har bir tirnoq plastinkasiga 2 tomchi, 6 soat davomida), shuningdek, lak shaklida oflomil preparati (har bir tirnoq plastinkasiga 3 kun davomida 6 oy davomida 1 marta surtilgan). natijada, tizimli davolash samarali ekanligi aniqlandi, ammo tiklanish jarayoni ancha uzoq davom etadi va kombinatsiyalangan davolanishdan foydalanish holatida oni[olizis, onixogrifo, leykonixiya, tirnoq giperpigmentatsiyasi belgilarining yo'qolishi bilan normotrofiya bosqichiga o'tishda sezilarli o'zgarishlar (8 bemorning 8 tasi) kuzatiladi.

АНАЛИЗ ЭФФЕКТИВНОСТИ МЕТОДОВ МЕСТНОГО ЛЕЧЕНИЯ ОНИХОМИКОЗА**М. М. Ахмедова**

Самаркандский государственный медицинский университет, Самарканд, Узбекистан

Задачей нашего исследования являлась оценка эффективного местного лечения онихомикоза. Для выполнения поставленных задач нами было обследовано 8 пациентов, поступивших на приём в период проведения исследования. Всем больным проводилось стандартное системное лечение, к которому было добавлено комбинированное топическое лечение: капли Экзодерил (по 2 капли на каждую ногтевую пластину 2 раза в день в течение 6 месяцев); препарат Офломил в форме лака (наносился на каждую ногтевую пластину 1 раз в 3 дня в течение 6 месяцев). В результате исследования выявлено, что системное лечение является эффективным, однако процесс восстановления занимает значительно более длительный срок. При использовании комбинированной терапии уже к 3-му месяцу лечения наблюдались выраженные изменения: у всех пациентов (8 из 8) отмечался переход в стадию нормотрофии с исчезновением признаков онихолизиса, онихогрифоза, лейконихии и гиперпигментации ногтей.

ANALYSIS OF THE EFFECTIVENESS OF LOCAL TREATMENT METHODS FOR ONYCHOMYCOSIS**M. M. Axmedova**

Samarkand state medical university, Samarkand, Uzbekistan

The aim of our study is to evaluate the effectiveness of topical treatment for onychomycosis. To achieve this goal, we examined 8 patients who visited the clinic during the study period. All patients received standard systemic treatment combined with topical combination therapy: Exoderil drops (2 drops per nail plate twice daily for 6 months); Ofломil lacquer (applied to each nail plate once every 3 days for 6 months). The study revealed that systemic treatment is effective, but the recovery process lasts significantly longer. With combination therapy, significant improvements were observed by the 3rd month of treatment: all patients (8/8) achieved a normotrophic stage with the disappearance of signs of onycholysis, onychogryphosis, leukonychia, and nail hyperpigmentation.

Kirish. Bu dermatofitlarga zamburug'lar guruhi (temiratki) kiradi, ular aksariyat hollarda faqat o'lgan keratinni (ya'ni terining yuqori qatlami - muguz qatlami), soch va tirnoqlarni zararlash va yashab qolish qobiliyatiga ega. Ular keratin qatlami hosil bo'lmagan shilliq pardalarda, masalan, og'iz yoki qinda yashay olmaydi. Juda kam hollarda dermatofitlar chuqur mahalliy invaziyaga uchraydi va immuniteti zaiflashgan xo'jayin organizmida ko'p visseral disseminatsiyaga uchraydi.

Dermatofitlar teri, tirnoq va sochlardagi zamburug'li infeksiyalarning aksariyat qismini keltirib chiqaradi. Zararlanishlar turli shaklda bo'lib, boshqa kasalliklarga juda o'xshaydi, shuning uchun ko'pincha laboratoriya tekshiruvi talab qilinadi. Irsiy moyillik bemorni dermatofit infeksiyaga moyil qilishi mumkinligi haqida ma'lumotlar mavjud. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, oilaning bir nechta qon-qarindosh a'zolarida kasallikning o'xshash ko'rinishlari kuzatilsada, er-xotin uzoq vaqt ta'sir qilishiga qaramay, kasallikni yuqtirmaydilar.

Surunkali dermatofitiya bilan og'rigan bemorlarda nisbatan o'ziga xos nuqson - trixofitonga nisbatan sekinlashgan o'ta sezuvchanlik kuzatiladi, ammo boshqa antigenlarga nisbatan hujayra reaksiyalari biroz susaygan bo'ladi. Bundan tashqari, surunkali infitsirlangan bemorlarda atopiya ko'proq uchraydi.

Maqsad. Onixomikozni samarali mahalliy davolashni baholash.

Materiallar va usullar: Respublika ixtisoslashtirilgan dermatovenerologiya va kosmetologiya ilmiy-amaliy tibbiyot markazining Samarqand viloyat filialiga onixomikoz tashxisi bilan qabul qilingan 8 nafar bemor tekshiruvdan o'tkazildi. Barcha bemorlar tadqiqotning o'tkazilishi bilan tanishtirildi va ishtirok etish uchun yozma ravishda rozilik berildi.

Tadqiqotga kiritish mezonlari:

- Dermatolog tomonidan aniqlangan onixomikoz tashxisi;
- Qo'l tirnoq plastinkalarining shikastlanishi;
- Kasallikning oldingi davosi yo'qligi (tizimli yoki topik);
- Quyidagi simptomlarning mavjudligi: tirnoqlar mo'rtligi, onixoshizis, onixolizis, onixogri-foz, leykonixiya, bo'ylama egatlar, tirnoq giperpigmentatsiyasi.

Chiqarish mezonlari:

- Homiladorlik;
- Laktatsiya;
- Tadqiqotga kiritilgan vaqtda hayz ko'rish;
- Oyoq tirnoq plastinkalarining shikastlanishi;
- Oxirgi 5 oy davomida o'tkazilgan davolanish;
- Qarshi ko'rsatmalarning mavjudligi va qo'llanilayotgan dori vositalarini ko'tara olmaslik.

Barcha bemorlarga kombinatsiyalangan topik davolash qo'shilgan standart tizimli davolash o'tkazildi:

1. Ekzoderil tomchilari (har bir tirnoq plastinkasiga 2 tomchidan kuniga 2 mahal 6 oy davomida)
2. Ofломil preparati lak shaklida (har bir tirnoq plastinkasiga 3 kunda 1 marta 6 oy davomida surtiladi).

Natijalar va muhokama:

Barcha bemorlar quyidagilarni o'z ichiga olgan standart davolanishni oldilar:

- A vitamini (retinol) - kurs 1-1,5 oy;
- Temir, mishyak va kalsiy preparatlari (mikroelementlarga qon tahlilidan so'ng);
- Zarur hollarda - riboflavin, tiamin, askorbin kislotasi, nikotin kislotasi va tokoferol atsetat;
- Instrumental davo: PUVA-terapiya, UFO-terapiya, ignarefleksoterapiya va elektroforez.

Zamburug'larga qarshi terapiya kattalar va o'smirlar uchun terbinafinni (3-4 oylik kurs) o'z ichiga olgan.

Kombinatsiyalangan davolash samaradorligini baholash uchun 30 kunlik interval bilan 3 ta nazorat nuqtasi tanlab olindi, ularda kasallik bosqichlari baholandi:

1. Normotrofik: tirnoq qalinligida plastinka shakli o'zgarmagan sarg'ish va oqish rangli chiziqlar

2. Gipertrofik: tirnoqning sarg'ayishi, qalinlashishi va mo'rtlashishi.

3. Distrofik: tirnoq plastinkasining yupqalashishi va ko'chishi

Barcha bemorlar onixolizis, onixogri-foz, leykonixiya va tirnoq giperpigmentatsiyasi belgila-ri bilan distrofik bosqichga ega edilar. Bemorlar 2 guruhga bo'lingan:

1 Guruh (4 bemor) - faqat tizimli terapiya

2 Guruh (4 bemor) - tizimli + topik terapiya

Natijalar:

1. 30 kundan so'ng: barcha 8 nafar bemorda guruhlar o'rtasida farq qilmagan holda zararlangan sohalarning kamayishi kuzatildi.

2. 60 kundan keyin:

- 1-guruhda: 4 bemordan 2 tasida distrofik bosqichdan gipertrofik bosqichga o'tish

- 2-guruhda: barcha 4 nafar bemorda gipertrofik bosqichga o'tish

3. 90 kundan keyin:

- 1-guruhda: 4 bemordan 3 tasida normotrofik bosqichga o'tish

- 2-guruhda: barcha bemorlarda asosiy belgilar yo'qolishi bilan normotrofik bosqichga to'liq o'tish

Xulosalar: Tizimli davolash samarali, ammo tiklanish jarayoni ancha uzoq davom etadi. Kombinatsiyalangan terapiya qo'llanilganda davolashning 3-oyiga kelib yaqqol ijobiy samara ku-zatiladi - barcha bemorlarda (8 tadan 8 tasi) normotrofik bosqichga o'tib, onixolizis, onixogri-foz, leykonixiya va tirnoqlar giperpigmentatsiyasi belgilari yo'qoladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Абдуллаев Д. М., Абдуллаев Х. Д., Камолова М. И. Опыт применения крематербизил при лечении микозов //barqarorlik va yetakchi tadqiqotlar onlayn ilmiy jurnali. – 2022. – Т. 2. – №. 3. – С. 181-185.
2. Ахмедова М. М., Абдуллаев Х. Д., Камолова М. И. Оценка эффективности методов лечения ониомикозов у взрослых //barqarorlik va yetakchi tadqiqotlar onlayn ilmiy jurnali. – 2022. – Т. 2. – №. 3. – С. 186-190.
3. Abdullaev X. D. et al. Efficacy of onychomycosis treatment and examining the impact of pathological process duration on prevalence //GOLDEN BRAIN. – 2024. – Т. 2. – №. 6. – С. 187-196.
4. Ilyaeвна P. U. et al. Modern trends in treatment sick microsporia //World scientific research journal. – 2023. – Т. 16. – №. 2. – С. 98-106.
5. Ilyaeвна P. U. et al. Current Approaches to Managing Microsporia Patients. – 2023.
6. Jorakulovich U. A. et al. Experience Usage Terbizila in Treatment Microspore Children and Adults. – 2023.
7. Jo‘raqulovich U. A. et al. Tajribasi foydalanish terbizila in davolash mikrosporada bolalar va kattalar //World scientific research journal. – 2023. – Т. 16. – №. 2. – С. 67-72.
8. Utayev A. J., ugli Toshev S. U., Abdullaev X. D. Evaluating the efficacy of dermoscopic method in distinguishing between mycosis and alopecia in pediatric patients //Modern Scientific Research International Scientific Journal. – 2024. – Т. 2. – №. 1. – С. 133-138.